

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

NGUYỄN THỊ VÂN ANH

**NGHIÊN CỨU ĐẶC ĐIỂM DỊCH TỄ,
BỆNH LÝ, LÂM SÀNG BỆNH DO GIUN TRÒN
TRICHOCEPHALUS SPP. GÂY RA Ở LỢN
TẠI TỈNH BẮC KẠN VÀ BIỆN PHÁP PHÒNG TRỊ**

LUẬN VĂN THẠC SĨ THÚ Y

Thái Nguyên, năm 2013

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

NGUYỄN THỊ VÂN ANH

**NGHIÊN CỨU ĐẶC ĐIỂM DỊCH TỄ,
BỆNH LÝ, LÂM SÀNG BỆNH DO GIUN TRÒN
TRICHOCEPHALUS SPP. GÂY RA Ở LỢN
TẠI TỈNH BẮC KẠN VÀ BIỆN PHÁP PHÒNG TRỊ**

LUẬN VĂN THẠC SĨ THÚ Y

Chuyên ngành: Thú y

Mã số: 60.64.01.01

Người hướng dẫn khoa học: *TS. Nguyễn Văn Quang*

Thái Nguyên, năm 2013

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu khoa học của chúng tôi, các số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn là trung thực, chưa công bố dưới bất kỳ hình thức nào.

Thái Nguyên, ngày 01 tháng 9 năm 2013

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Vân Anh

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành luận văn Thạc sỹ Khoa học Nông nghiệp, tôi xin chân thành cảm ơn:

Ban giám hiệu, Phòng Quản lý và Đào tạo sau đại học, Khoa Chăn nuôi Thú y cùng toàn thể cán bộ, giảng viên trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên đã tạo mọi điều kiện, giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu tại trường.

Xin chân thành cảm ơn lãnh đạo, cán bộ phòng Ký sinh trùng - Viện Sinh thái và Tài nguyên sinh vật, bộ môn Ký sinh trùng - Viện Thú y Quốc gia đã giúp đỡ tôi trong quá trình thực hiện đề tài.

Với lòng biết ơn chân thành, tôi xin gửi lời cảm ơn sâu sắc tới TS. Nguyễn Văn Quang, GS. TS. Nguyễn Thị Kim Lan, NCS Nguyễn Thị Bích Nga đã tận tình chỉ bảo, hướng dẫn và giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập và hoàn thành luận văn tốt nghiệp.

Tôi xin chân thành cảm ơn các đồng nghiệp, bạn bè và gia đình đã tạo điều kiện giúp đỡ, động viên, khích lệ tôi trong quá trình nghiên cứu đề tài luận văn.

Xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, ngày 01 tháng 9 năm 2013

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Vân Anh

MỤC LỤC

	Trang
MỞ ĐẦU	1
I. TÍNH CẤP THIẾT CỦA ĐỀ TÀI	1
II. MỤC ĐÍCH NGHIÊN CỨU.....	2
III. Ý NGHĨA KHOA HỌC VÀ THỰC TIỄN CỦA ĐỀ TÀI.....	2
Chương 1. TỔNG QUAN TÀI LIỆU	3
1.1. CƠ SỞ KHOA HỌC CỦA ĐỀ TÀI.....	3
1.1.1. Đặc điểm sinh học của giun tròn <i>Trichocephalus suis</i> ở lợn	3
1.1.2. Bệnh giun <i>T. suis</i> ở lợn.....	8
1.2. TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU BỆNH GIUN <i>T. SUIS</i> Ở LỢN.....	21
1.2.1. Tình hình nghiên cứu trong nước	21
2.2.1. Tình hình nghiên cứu trên thế giới.....	23
Chương 2. VẬT LIỆU, NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	27
2.1. ĐỐI TƯỢNG VÀ VẬT LIỆU NGHIÊN CỨU.....	27
2.1.1. Đối tượng nghiên cứu.....	27
2.1.2. Vật liệu nghiên cứu.....	27
2.2. ĐỊA ĐIỂM VÀ THỜI GIAN NGHIÊN CỨU	27
2.2.1. Địa điểm nghiên cứu.....	27
2.2.2. Thời gian nghiên cứu.....	28
2.3. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU	28
2.3.1. Định danh loài giun tròn giống <i>Trichocephalus</i> ký sinh ở lợn tại tỉnh Bắc Kạn	28
2.3.2. Nghiên cứu đặc điểm dịch tễ bệnh do giun tròn <i>T. suis</i> gây ra ở lợn tại tỉnh Bắc Kạn.....	28
2.3.3. Nghiên cứu bệnh giun <i>T. suis</i> ở lợn tại tỉnh Bắc Kạn	29
2.3.4. Nghiên cứu biện pháp phòng trị bệnh giun <i>T. suis</i> cho lợn.....	29

2.4. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	29
2.4.1. Phương pháp xác định thành phần loài giun <i>T.suis</i> ký sinh ở lợn	29
2.4.2. Phương pháp nghiên cứu đặc điểm dịch tễ bệnh giun <i>T. suis</i> ở lợn tại tỉnh Bắc Kạn.....	30
2.4.2.3. Phương pháp thu thập, xét nghiệm mẫu, thu nhận trứng giun <i>T. suis</i>	31
2.4.3. Phương pháp nghiên cứu sự ô nhiễm trứng giun <i>T. suis</i> ở ngoại cảnh	32
2.4.4. Phương pháp nghiên cứu bệnh giun <i>T. suis</i>	34
2.4.5. Phương pháp xác định hiệu lực và độ an toàn của thuốc tẩy giun <i>T. suis</i> cho lợn.....	38
2.5. PHƯƠNG PHÁP XỬ LÝ SỐ LIỆU	39
Chương 3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU.....	40
3.1. Kết quả định danh loài giun tròn <i>Trichocephalus spp.</i> ký sinh ở lợn tại tỉnh Bắc Kạn.....	40
3.1.2. Kết quả định danh loài giun tròn <i>Trichocephalus</i> ký sinh ở lợn tại Bắc Kạn	41
3.2. Đặc điểm dịch tễ bệnh do giun tròn <i>T. suis</i> gây ra ở lợn.....	42
3.2.1. Kết quả điều tra thực trạng phòng chống bệnh ký sinh trùng nói chung và bệnh giun <i>T. suis</i> cho lợn nói riêng ở Bắc Kạn.....	42
3.2.2. Tình hình lợn nhiễm giun <i>T. suis</i> ở tỉnh Bắc Kạn	44
3.2.2.3. Tỷ lệ và cường độ nhiễm giun <i>T. suis</i> theo giống lợn.....	48
3.2.2.4. Tỷ lệ và cường độ nhiễm giun <i>T. suis</i> theo mùa vụ.....	50
3.2.2.5. Tỷ lệ và cường độ nhiễm giun <i>T. suis</i> theo loại thức ăn chăn nuôi.....	52
3.2.3. Nghiên cứu sự ô nhiễm, sự tồn tại của trứng giun <i>T. suis</i> lợn ở ngoại cảnh.....	57

3.3. Nghiên cứu bệnh giun <i>T. suis</i> ở lợn tại tỉnh Bắc Kạn	61
3.3.1. Nghiên cứu bệnh giun <i>T. suis</i> ở lợn gây nhiễm.....	61
3.3.1.2. Biểu hiện lâm sàng của lợn bị bệnh giun <i>T. suis</i> sau gây nhiễm.....	62
3.3.1.4. So sánh công thức bạch cầu của lợn đối chứng và gây nhiễm	66
3.3.2. Nghiên cứu bệnh giun <i>T. suis</i> ở lợn nhiễm tự nhiên.....	72
3.3.2.3. Tỷ lệ lợn có bệnh tích đại thể ở ruột già do giun <i>T. suis</i>	75
3.4. Nghiên cứu biện pháp phòng trị bệnh giun <i>T. suis</i> cho lợn.....	76
3.4.1. Hiệu lực và độ an toàn của thuốc tẩy giun <i>T. suis</i> cho lợn.....	77
3.4.2. Đề xuất biện pháp phòng trị bệnh giun <i>T. suis</i> cho lợn.....	80
KẾT LUẬN VÀ ĐỀ NGHỊ	83
1. Kết luận.....	83
2. Đề nghị.....	84
TÀI LIỆU THAM KHẢO	85

DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU VIẾT TẮT

-	:	Đến
%	:	Tỷ lệ phần trăm
\leq	:	Nhỏ hơn hoặc bằng
$<$:	Nhỏ hơn
$>$:	Lớn hơn
cm	:	Centimet
cs	:	Cộng sự
kg	:	Kilogam
m^2	:	Mét vuông
mm	:	Minimet
Nxb	:	Nhà xuất bản
<i>T. suis</i>	:	<i>Trichocephalus suis</i>

DANH MỤC BẢNG BIỂU

Trang

Bảng 3.1. Kết quả mổ khám lợn đê thu thập mẫu giun tròn <i>Trichocephalus spp.</i>	40
Bảng 3.2. Kết quả định danh loài giun tròn giống <i>Trichocephalus</i> ký sinh ở lợn tại tỉnh Bắc Kạn	41
Bảng 3.3. Thực trạng phòng chống bệnh ký sinh trùng nói chung và bệnh giun <i>T. suis</i> cho lợn nói riêng ở tỉnh Bắc Kạn.....	43
Bảng 3.4. Tỷ lệ và cường độ nhiễm giun <i>T. suis</i> lợn ở các địa phương	44
Bảng 3.5. Tỷ lệ và cường độ nhiễm giun <i>T. suis</i> theo tuổi lợn.....	47
Bảng 3.6. Tỷ lệ và cường độ nhiễm giun <i>T. suis</i> theo giống lợn.....	49
Bảng 3.7. Tỷ lệ và cường độ nhiễm giun <i>T. suis</i> theo mùa vụ.....	51
Bảng 3.8. Tỷ lệ và cường độ nhiễm giun <i>T. suis</i> theo loại thức ăn chăn nuôi	52
Bảng 3.9. Tỷ lệ và cường độ nhiễm giun <i>T. suis</i> theo tình trạng vệ sinh thú y	55
Bảng 3.10. Sự ô nhiễm trứng giun <i>T. suis</i> ở nền chuồng, xung quanh chuồng nuôi và vườn trồng cây thức ăn cho lợn	57
Bảng 3.11. Thời gian phát triển của trứng giun <i>T. suis</i> trong phân lợn	58
Bảng 3.12. Thời gian chết của trứng giun <i>T. suis</i> cảm nhiễm trong phân lợn	60
Bảng 3.13. Thời gian hoàn thành vòng đời và tình hình thải trứng của giun <i>T. suis</i> sau gây nhiễm.....	61
Bảng 3.14. Biểu hiện lâm sàng của lợn bị bệnh giun <i>T. suis</i> sau gây nhiễm	63
Bảng 3.15. Sự thay đổi một số chỉ số máu của lợn gây nhiễm.....	65

Bảng 3.16. Sự thay đổi công thức bạch cầu của lợn gây nhiễm	67
Bảng 3.17. Bệnh tích đại thể ở cơ quan tiêu hoá lợn gây nhiễm	70
Bảng 3.18. Tỷ lệ tiêu bản có bệnh tích vi thể	71
Bảng 3.19. Tỷ lệ và cường độ nhiễm giun <i>T. suis</i> giữa lợn tiêu chảy và lợn khỏe	73
Bảng 3.20. Tỷ lệ lợn có triệu chứng lâm sàng chủ yếu của bệnh giun <i>T. suis</i>	74
Bảng 3.21. Tỷ lệ lợn có bệnh tích đại thể ở ruột già do giun <i>T. suis</i>	75
Bảng 3.22. Hiệu lực của hai loại thuốc tẩy giun <i>T. suis</i> cho lợn thí nghiệm	77
Bảng 3.23. Hiệu lực của thuốc tẩy giun <i>T. suis</i> cho lợn trên thực địa	79
Bảng 3.24. Độ an toàn của thuốc tẩy giun <i>T. suis</i> cho lợn trên thực địa	80